

TRØNDERSK NATUR

1987:14

nr. 3

TRØNDERSK NATUR

Naturtidsskrift for
Trøndelagsfylkene

Ansvarlig for utgivelsen:

NORSK ORNITOLOGISK FORENING
Avd. Nord-Trøndelag,
Postboks 68, 7501 Stjørdal.
Postgiro 3 89 38 80

NORSK ORNITOLOGISK FORENING
Avd. Sør-Trøndelag,
Postboks 139, 7001 Trondheim.
Postgiro 3 10 39 91

Redaktør: Øystein R. Størkersen, Devlesvingen 5A,
7041 Trondheim. Tlf. 07/ 92 15 20.

Redaksjon: Sturla Graabræk, Stein O. Johansen, Anne Marit
Strøm.

Tidsskriftet utkommer med 4 nummer pr. år. Medlemmer i
NOF/ST og NOF/NT får tidsskriftet gratis. Abonnement koster
for øvrige kr. 35.- til postgiro 3 60 19 52. Adresse:
Trøndersk Natur, Postboks 1719 Rosenborg, 7002 Trondheim.

Redaksjonens adresse: Trøndersk Natur, Postboks 1719
Rosenborg, 7002 Trondheim. Denne adressen benyttes ved inn-
sending av manus etc.

Adresseendringer: Skjer for abonnenter direkte til TN, for
medlemmer i fylkesforeningene via h.h.v. NOF/NT og NOF/ST.

NOF/NT og NOF/ST er fylkesforeninger av Norsk Ornitologisk
Forening, som er en landsomfattende organisasjon for alle
fugleinteresserte, og som arbeider for å øke og spre kjenn-
skap til fuglelivet og verne om fuglene og deres livsmiljø.
NOF utgir et eget tidsskrift: Vår Fuglefauna, som utkommer
med 4 nummer årlig. Abonnement skjer ved henvendelse til
NOF, Postboks 2207, 7001 Trondheim.

Hjelp til!

Trøndersk Naturs mangel på artikler, småstykker og lesernes respons er et stadig tilbakevendende problem. Er det bra at det er de samme navnene som går igjen som forfattere? Er det bare disses artikler og syn på sakene som leserne vil ha? TN tar gjerne i mot ris og ros (og mer stoff!). Er det for eksempel for faglig vinklet stoff med tunge artikler og overskrifter i bladet? Hvilken type artikler vil dere lesere gjerne lese? Er det noen spalter som er bra/dårlige, har du idéer?

Tilbake til stoff-mangelen. En sak som lenge har forbauset og irritert redaktøren er den tilsynelatende mangel på interesse og forståelse for viktigheten av popularisering og publisering av for eksempel resultater fra det meget omfattende forskningsarbeide som pågår ved en rekke institusjoner i Trondheim. I markedsføringen av bladet ovenfor nye lesere kommer det ofte spørsmål om den og den kjente personen skriver i bladet, med gremmelse må vi bare innrømme at det gjør de slett ikke. Jeg vil nå påstå at disse personer og institusjoner har forsvunnet oss lenge nok nå! Utfordringen er hermed sendt. Vær så snill svar oss.

Hjelp til 77

Fåglar och ornitologi i Jämtland-Härjedalen

Thomas Holmberg

Jämtlands läns ornitologiska förening (JORF) har sitt arbetsområde på andre siden av kjølen i Sverige. Gjennom tidene har det vært lite samarbeide over kjølen mellom trøndelagsornitologer og JORF. Forhåpentligvis er dette nå i endring. Mange svensker har de seneste åra vært på besøk hos oss, for å oppmuntre til flere besøk den andre veien får vi her presentert litt om JORF og noen av deres fuglelokaliteter.

Lappuggla. Foto: Roland Thyberg.

Jämtländsk ornitologi har ingen lång tradition. Jämtlands läns ornitologiska förening, som bildades så sent som 1981, var en av de sista ornitologiska föreningarna som bildades i Sverige. Naturintresset i Jämtland har i alla tider främst varit inriktat på jakt och fiske. Att bara titta på fåglar har inte varit accepterat och är det väl inte riktigt än heller. Under de fem år som JORF existerat har medlemsantalet stigit till nästan 300 medlemmar, vilket är en bra siffra för ett län med bara 130 000 invånare.

Huvudpunkterna i föreningens verksamhet är tidningen Fåglar i Jämtland-Härjedalen, fågelexkursioner för nybörjare och olika inventeringsprojekt. Tidningen är oerhört viktig för att hålla ihop och stimulera fågelintresset i ett så vidsträckt och glesbefolkat län som vårt. Tidningen, som kommer ut fyra gånger per år innehåller huvudsakligen kortare referat och artiklar av allmänt intresse. Vi undviker tyngre vetenskapliga artiklar. Tidningen vänder sig i första hand till människor med begränsade ornitologiska kunskaper. När det gäller inventeringar har föreningen de senaste åren framför allt varit engagerad i två stora projekt, myrinventeringen och Ännsjöprojektet. Myrinventeringen, som nu pågått i tre år, syftar till att kartlägga fågellivet på länets myrar. Hittills har 39 000 hektar myr inventerats. Undersökningen är därmed en av de största i landet i sitt slag. Vi har framför allt koncentrerat inventeringsinsatserna till de områden som hotas av torvbrytning. Det gäller i synnerhet landskapet Härjedalen. Myrinventeringen som är en förenklad form av revirkartering gör det möjligt att ornitologiskt klassificera myrarna ur skyddsvärdessynpunkt. Dessutom har många värdefulla uppgifter om förekomst av olika myrfåglar framkommit. Det gäller arter som sädgås, sångsvan, myrsnäppa, silvertärna och brushane, vars utbredning vi tidigare hade rätt dåliga kunskaper om. Myrinventeringen kommer att pågå minst två år till och norska ornitologer är mycket välkomna att delta!

Ännsjöprojektet berör också myrområden, men har en annan inriktning. Ännsjön som är ett Ramsar-område ligger i ett av Sveriges mest besökta turistområden. Avsikten med Ännsjöprojektet är att göra fågellivet mer tillgängligt för fågelintresserade turister och samtidigt förbättra skyddet för fåglarna. I projektplanerna ingår att iordningställa vandringsleder, bygga fågeltorn och utsiktsplattformar samt att utarbeta informationsbroshyrer. Fågellivet skall skyddas genom att vandringslederna koncentrerar besökarna till vissa stråk och att man avsätter fågelskyddsområden där fågellivet är som mest störningskänsligt. Jämtlands läns ornitologiska förening har på länsstyrelsens uppdrag gjort en kartläggning av fågellivet. Kartläggningen har sedan tjänat som underlag för åtgärdsförslaget.

En annan verksamhet som föreningen varit engagerad i är återinplantering av berguv. I länet finns fyra avelsstationer och några berguvungar släpps varje år. Berguvsprojektet har också tagit initiativet till ett förbättrat och mer kvalificerat omhändertagande av skadade vilda fåglar.

Den illegala handeln med fåglar (främst rovfåglar) och ägg har väckt stort intresse i Sverige de senaste åren. Kampanjen mot denna handel har uppmärksamats av massmedia och engagerat människor långt utanför ornitologernas skara. Kulmen på denna kampanj nåddes i 1984, då man i Jämtland grep två tyskar med fjällvråkungar i bilen.

Jämtlands läns ornitologiska förening har en fågelskyddsgrupp som aktivt deltar i kampen mot denna hantering. Några resultat av kampanjen mot den illegala handeln med vilda fåglar och ägg är att allmänheten blivit medveten om problemet och att straffet för sådan här verksamhet kommer att skärpas betydligt.

Slaguggla vid boasp. Foto: Börje Olsson.

Titta på fåglar i Jämtland

Det känns svårt att skriva om fågellokaler i Jämtland för ornitologer i Trøndelag, som kan göra dagsutflykter till Tautra, Gaulosen eller Örland. Hur ska vi kunna locka er till Jämtland, där viktigare lokaler för rastande och sträckande fåglar nästan helt saknas? Den omväxlande naturen bjuder istället på en rik, men utspridd häckfågelfauna. I kulturlandskapet kring Storsjön möter man många fågelarter med övervägande sydlig utbredning i vårt land. Exempel på sådana arter är rosenfink, törmsångare, härmsångare, råka, kaja och hornuggla. Bland intressanta fågellokaler i det här området märks Ändsjön på Frösön. Det är en liten vassjö, med rik vattenfågelfauna, såsom svarthakedopping, sothöna och brunand. Brun kärrhök har observerats.

En halvmil norr om Östersund ligger Tyssjöarna, där man förutom ånder kan se en hel del rastande vadare under senare hälften av maj månad, t.ex. större strandpipare, kärrsnäppa, brushane, grönbena och ibland även svartnsnäppa. Tyssjöarna med omgivande strandområden är fågelskyddsområde med beträdnadsförbud under våren och försommaren. Från områdets nordvästra hörn har man god utsikt utan att beträda fågelskyddsområdet.

Andra bra fågellokaler i Storsjöområdet är Avaviken och Indalsälvens utlopp vid Dvärsätt (efter E 75, 16 km NV Östersund), Rösjön vid Svenstavik (södra änden av Storsjön) och Svedjesjön (ca. 10 km SV Östersund).

I Härjedalen strax öster om Ljungdalen ligger Storsjödeltat (fågelskyddsområde), som tillsammans med Hedevikendeltat några mil åt sydost hör till Härjedalens förnämsta fågellokaler. Vid Storsjödeltat finns ett nyligen uppfört fågeltorn.

Ytterligare ett deltaområde, Storåns delta vid Sikås cirka fem mil norr om Östersund, är väl värt ett besök under vårflyttningen i mitten och slutet av maj.

Den för normän mest närbelägna fågellokalen är Ännsjöområdet. Det är samtidigt Jämtlands förnämsta våtmarksområde. Ännsjön är en nästan rund sjö med en diameter på en mil och ett par välutvecklade deltaområden. Det är framförallt på de myrmarker som omger Ännsjön, som man finner ett rikt fågellev. Områdets karaktärsarter är småspov, brushane, smalnäbbad simsnäppa, grönbena, gluttsnäppa, sjöorre, smålom och storlom. Myrsnäppa, dubbelbeckasin, stjärtand och fiskgjuse förekommer regelbundet, men fåtaligt.

Intressant nog ses ibland en del arktiska vadare under höststräcket från juli till september. Sålunda har kustsnäppa, spovsnäppa och småsnäppa observerats i Handölsdeltat. Ejder har vid enstaka tillfällen rastat i sjön. De här observationerna skvallrar om att det försiggår ett betydande sträck över Jämtland av fåglar på väg till eller från sina arktiska häckplatser.

Vid Ånnsjön finns redan en del anordningar för fågelskådning. I Handöl, vid stugbyn, finns ett stort och stabilt fågeltorn med utsikt över den fågelrika Handölsmyren. Vid samhället Ånn, på sjöns norra sida, har man under hösten 1986 uppfört en plattform med utsikt över en vik av Ånnsjön. Alldeles intill, vid en näringsrik göl med vatten från reningsverket, har man byggt ett gömsle. Från gömslet kan man iaktta änder, mest kricka, bläsand, knipa och vigg på nära håll. På fälten i Klocka, några kilometer väster Ånn, rastar ljunpipare och spelar brushanar i slutet av maj och början av juni.

Det som oftast drar norska ornitologer till Jämtland är nog ugglorna. Päruggla, hökuggla, hornuggla och jorduggla är vanliga under gnagarår. Slaguggla och även lappuggla häcker regelbundet. Bästa tiden att lyssna efter ugglor är från mitten av mars till mitten av april. Icke häckande slagugglor synes dessutom ha en aktiv period i maj. Slagugglan finns inte regelbundet i de västra delarna av länet, men övriga, nämnda arter är spridda över hela länet. Här är några tips till ugglelyssnare: Använd bil. Kör längs en lite trafikerad skogsväg. Stanna ungefär varannan kilometer och lyssna 3-5 minuter. På så sätt avlyssnar man stora områden på rimlig tid. Päruggla, slaguggla och lappuggla kan höras upp mot tre kilometer under gynnsamma akustiska förhållanden, men hörbarheten sjunker avsevärt efter en kilometer.

Åsanmyren norrut från Enan. Foto: Thomas Holmberg.

Pärluggla och lappuggla brukar ropa aktivt och är relativt lätta att inventera på det här sättet. Slagugglan är mer nyckfull när det gäller ropaktivitet. Särskilt etablerade par är tystlåtna. Hämning kan hjälpa. Hökugglan intar en mellanställning ifråga om ropaktivitet, men är i gengäld desto lättare att upptäcka på dagen. Uggleförekomsten är i hög grad beroende av gnagartillgången. Under dåliga gnagarår hörs knappt en enda uggla. 1988 kommer sannolikt att bli ett bra ugglear.

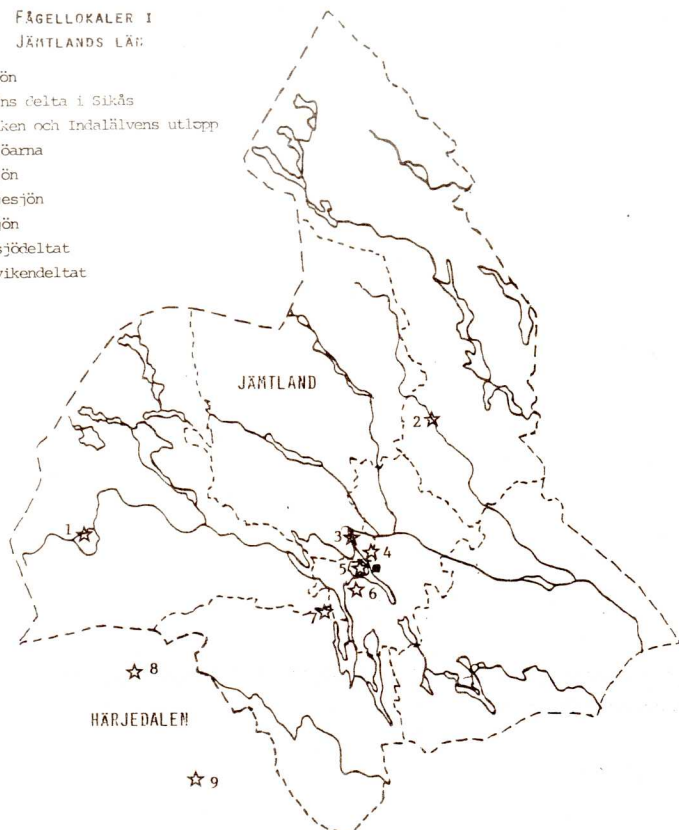
Om du besöker Jämtland-Härjedalen, glöm inte att skicka en rapport om intressantare observationer till vår rapportkommitte. Rapportmottagare för Jämtland är Sölve Westlund, Kougsta 1810, 83 044 Nälden, och för Härjedalen Roger Nääs, Parkgatan 10, 82 092 Vendalen.

Jag hoppas att de här raderna givit en liten uppfattning om fåglar och ornitologi i Jämtland. Vi har redan kommit igång med ett ornitologiskt utbyte över kölen och det är min förhoppning att det ska fortsätta och utvecklas ytterligare under de närmaste åren.

Thomas Holmberg, Rödön 1824, 83 040 Krokomb, Sverige.

FÄGELLOKALER I JÄMTLANDS LÄN

1. Ännsjön
2. Storåns delta i Sikås
3. Aweviken och Indalälvens utlopp
4. Tyssjöarna
5. Ännsjön
6. Svedjesjön
7. Rörsjön
8. Storsjödeltat
9. Hedevikendeltat

Atlasprosjektet snart i havn!

Øystein R. Størkersen

Det landsomfattende atlasprosjektet eller kartleggingen av hekkefuglfauoaen basert på 10X10 kilometer ruter ble offisielt avsluttet med 1986 sesongen. For tiden pågår utarbeidingen av de nasjonale artskartene, det omfattende korrektur-arbeidet vil snart være ferdig. Neste trinn vil da bli utarbeiding av artsteksten før boka endelig er ferdig til publisering en gang i 1988/89.

Som de fleste kjenner til er felt-delen av prosjektet for lengst ferdig. For Sør-Trøndelag sin del er det også publisert en egen rapport med alle atlaskartene ferdig (fås kjøpt fra NOF/ST, se annonse). Heftet var bl.a. ment å oppmuntre til en siste supplering av data. I skrivende stund (1. sept) er det for sent å komme med nye opplysninger, da databehandlingen av prosjektet ved Direktoratet for Naturforvaltning går mot fullføring.

Lokalt har alle fylker fått utskrifter av databasen ved DN for evt. korrigering og supplering. Det forventes nå at det etter korrigeringen vil bli en siste kontroll hos fylkeskoordinatorene, før det endelige kart-resultatet foreligger. Dette vil sannsynligvis ikke skje før utpå nyåret. Dernest gjenstår det å skrive kommentarene til hvert artskart slik at det endelige resultat vil framtre i atlasboka. Går det etter planen vil altså boka bli å få handelen i slutten av 1988 eller evt. først i 1989. For å gi et inntrykk av de endelige kartene har jeg her vist de foreløpige kartene for fossekall og kvinand (fig.1). Plottingen er fortsatt ikke helt korrekt eller komplett, men dette vil som sagt bli korrigert i nærmeste tid.

Takk til alle deltagerne

I overkant av 130 personer bidro med opplysninger til prosjektet i Sør-trøndelag i løpet av atlasperioden 1976-1986. Prosjektet er et glimrende eksempel på hva amatører kan bidra med innen ornitologien. Kort sagt ville prosjektet vært helt umulig å gjennomføre uten disses innsats. Så det er på plass med en stor takk til alle! Så får vi håpe at resultatet svarer til innsatsen og forventningene.

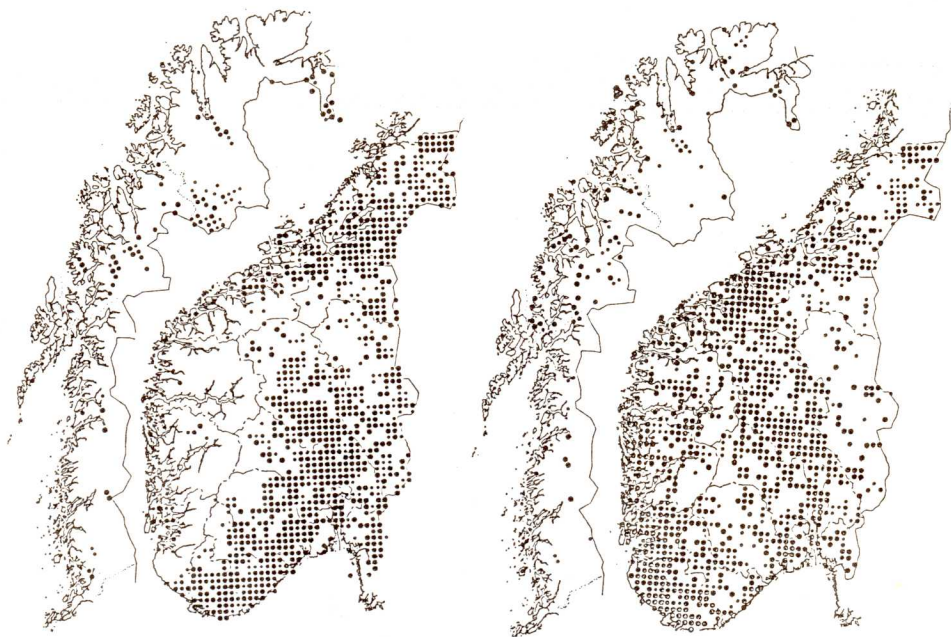

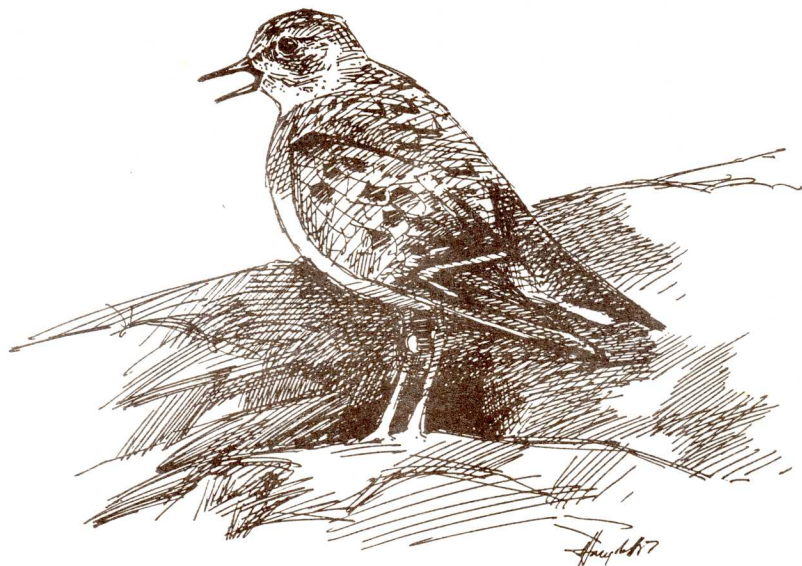
Fig. 1. Landsdekkende atlaskart for kvinand og fossekall. Kartene er korrekte pr. august 1987.

Vurdering av atlaskartene

Når en studerer kartene må en ta i betraktning de ulike artenes oppdagelsesjansje, d.v.s. at vanskelig oppdagbare arter lett blir underrepresentert på kartene. Det er dessuten viktig å huske på at slike utbredelseskart bare angir hvor artene er funnet i løpet av atlasperioden, de sier ingenting om en art hekker i ruten hvert år eller ikke, heller ikke om det er ett eller flere par som er funnet.

Videre skal en være klar over at selv om det er lagt ned et meget stort arbeide i kartleggingen har det p.g.a. mannskaps-mangel ikke vært mulig å få en 100% dekning, hvilket vel heller ikke er mulig. Faktum er i hvertfall at arbeidsmengden lagt ned pr. rute varierer, og at dette kommer fram f.eks. i fordelingen av B, C og D-koder for enkelte vanskelig oppdagbare arter. Forholdene tatt i betraktning må en likevel kunne si seg fornøyd med dekningsgraden (spesielt i Trøndelagsfylkene).

I flere av landets fylker, spesielt i Hedmark, Nordland og Finnmark, har det p.g.a. mannskapsmangel ikke blitt den ønskede dekning. Dette må en tenke på når en studerer kartene og ser at det f.eks. er store hvite felt oppover i f.eks. Nordland fylke for endel arter.

Sjeldne og truede arter

Mange av artene påvist i atlasperioden er sjeldne både i nasjonal og internasjonal sammenheng. Det pålegger oss derfor et stort ansvar i forvaltningen av disse. For å unngå at sjeldne arters hekkelokaliteter blir publisert og dermed unngå unødvendige forstyrrelser vil atlaskomiteen behandle opplysningene konfidensielt. De fleste artene vil få egne kart hvor "store" ruter er skravert for bare å indikere hvor arten finnes. Eventuelt vil det bli aktuelt å droppe kart for de mest truede og utsatte artene.

Fuglefaunaen i Sør-Trøndelag

Figur 2. viser hvor mange arter som ble påvist i hver rute i løpet av atlasperioden. En ser at snittet ligger på ca. 50-90 arter pr. rute. Toppruter med 100 arter eller mer indikerer ikke bare en rik fauna men også i høyeste grad aktive fuglefolk i området. Ruter med lave tall indikerer likeledes ikke bare få arter, men kan også skyldes liten innstas i området. Som en konklusjon må en likevel kunne si seg fornøyd med resultatet i Sør-Trøndelag.

Øystein R. Størkersen, Devlesvingen 5A, 7041 Trondheim.

Fig. 2. Antall arter påvist i hver rute i løpet av atlasperioden.

Småstykker

Observasjoner av trekkende storskarv i innlandet. Flere forfattere har interessert seg for trekket av ærfugl som foregår til og fra Trondheimsfjorden. Disse observasjonene som her følger av trekkende storskarv vil sannsynliggjøre at det ikke bare er ærfugl som benytter seg av de utmerkede ledelinjer som vi har innover Trøndelagsfylkenes daler.

Den 15/4-87 ble det observert ca. 35 trekkende storskarv over Stjørdal sentrum. Observasjonen skjedde ca. kl. 2030, og fuglene ble først sett da de kom nedover Stjørdalen fra ØSØ. Over Stjørdal sentrum skiftet de noe kurs og trakk ut fjorden, altså i retning NNW. De hadde en flygehøyde på ca. 150-200 meter. Værforholdene da obserbasjonen ble gjort var overskyet, snø/sluddbyger og sterk vind (Beaufort 7-8). Dagen etter observerte Ingar Øien og Hilde Øyan en ny flokk på omtrent 15 ind. som trakk i samme retning. Værforholdene var ganske uvanlige på denne tiden av året, da spesielt den sterke vinden. Dette sannsynliggjør at fuglene trakk lavere enn normalt. Det er også tidligere observert storskarv i innlandet i Nord-Trøndelag. Dette gjelder for det meste enkeltindivid, men slike observasjoner støtter muligheten for at det foregår innlandstrekk av storskarv over deler av Trøndelag. Det er kjent at storskarv om våren trekker inn Oslofjorden, men det foreligger ingen observasjoner som viser hvor disse kommer ut til kysten igjen.

Ringmerking har også vist at gransanger høyst sannsynlig bruker Stjørdalen som ledelinje (Krogstad TN3/86). Kanskje vil ytterligere observasjonsvirksomhet og ringmerking vise med klarhet at både storskarv og andre arter regelmessig benytter dalførene i Trøndelag som ledelinjer under trekket.

Asbjørn Folvik, Alrek-224, Årstadveien 25, 5009 Bergen.

ATLASHEFTE FOR SØR-TRØNDELAG TIL SALGS. Resultatet fra atlasprosjektet i Sør-Trøndelag er nå ferdig og kan kjøpes ved å sette inn kr. 35.- på postgirokonto 3 10 39 91. Adresse: NOF avd. Sør-Trøndelag, Postboks 139, 7001 Trondheim. OBS! angi hva bestillingen gjelder.

Fotohjørnet

Nøtta i TN 2/87 var vel en lett biff for de fleste. Har man en lært arten i felten så byr det ikke på problemer å gjenkjenne fuglen på vårt bilde. Det er vel få eller ingen andre arter i vår fauna som oppviser en svart øye-kinmaske og grå rygg med mørke vinger. Hadde vi sett fuglen i flukt så ville svaret lyst mot oss i form av den typiske hvite stjerten med den omvendte svarte T'en (se i fugle-boka!). Denne hvit/svarte stjerten er typisk i alle drakter året igjennom, så selv om hanner og ungfugler blir hunnlik brun på høsten avslører de seg ved stjerten. Steinskvetten som er vårt svar, er en meget vanlig fugl over hele landet. Spesielt glad er den i steinete områder oppe i fjellet eller i skjærgården, under trekket kan man treffe på den i andre biotoper, men oftest ved åpne sletter og strender. Ut i september og oktober har de fleste forlatt oss og dratt i vei til vinterkvarterene sør for Sahara, de første dukker opp om våren igjen allerede i mars/april, men majoriteten venter til april/mai før de er tilbake i gamle landet! Steinskvettbildet var tatt av Arnold Hamstad.

Hvilken art er dette?

Svar kommer neste gang.

TN

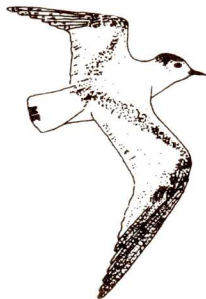
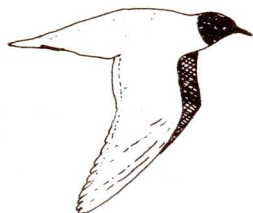
Siste nytt

LOMMER -DYKKERE: Tautra utmerker seg også denne gangen med mange lommer. Den 10. august ble det sett en voksen islom i sommerdrakt, 13 storlom og 28 smålom. Ved Gjesingen, Frøya, ble det sett en islom/gulnebbblom 5. september.

STORMFUGLER -STORKEFUGLER: Etter flere forsøk har det nå endelig lyktes å fange stormsvale/havsvale i Sør-Trøndelag. I midten av august ble det fanget en havsvale og fire stormsvale i Froan, og den 4. september ble det sett en stormsvale mellom Frøya og Gjesingen. På Sklinna ble det i månedsskiftet august/september fanget tre stormsvale og 11 havsvale, hvorav den ene havsvalen tidligere var ringmerket på Røst. Ved Gjesingen ble det den 6. september ellers sett to grålirer, og flere havsuler og noen havhest.

ANDEFUGLER: I Leksdalsvatnet ble det sett ett par taffeland den 28. mai. Ved Tautra ble det sett en ♀ stellerand den 13. juni, og ett par praktørfugl (myting) den 10. august. Islandsanda (en ♂) fra Buvika i vinter, ble sett ved Hell den 5. - 8. mai, og ved utløpet av Figgja, Steinkjer den 28. mai.

ROVUGL - RIKSEFUGL: De dårlige værforholdene og liten smågnagerbestand var trolig årsaken til en meget dårlig hekkesesong for de fleste rovfugler i Trøndelag i år. Hos kongeørn hekket kun 5 av ca. 35 par i Nord-Østerdalen - Røros-distriktet, og kun 3 av min. 12 undersøkte par av jaktfalk fikk unger på vingene i området Røros - Meråker. Vandrefalken klarte seg derimot bra i Trøndelag i år, og bestanden ser ut til å være i økning. Det ble påvist hekking ved tre lokaliteter, og enkeltindivider ble sett ved ytterligere tre lokaliteter. For riksefuglene ble det en nyhet for Årsøya, der det den 2. september ble fanget en myrrikse. Dette er første observasjon på 16 år.

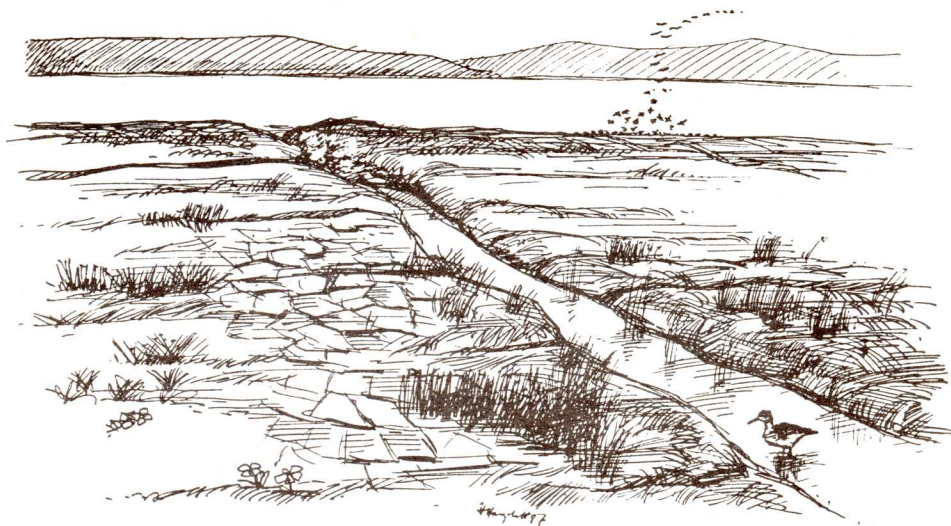
Dverggråker. Eidsvatn.

VADE- MÅKE- OG ALKEFUGLER: Dverglo, ett par, ble funnet hekkende på Nordsileiret, Steinkjer i juli. Av svarthalespove ble det sett 4 individ på Langøra, Stjørdal, den 13. juni, og ett individ på Finnværet, Frøya, den 12. august. I samme tidsrom ble det også sett ei skogsnipe og 35 svømmesniper i Froan. I Vikanbukta, Stjørdal, ble det den 10. mai sett ei damsnipe, som er meget sjelden i Trøndelag. Ellers ble det ved Gjesingen sett ei sot-snipe og en storjo den 5. og 6. september, og en voksen og en ung dvergamåke ved Eidsvatnet, Bjugn, medio juni.

SPURVEFUGLER: Ved Trøiye, Stjørdal, ble det fanget en myrsanger den 30. juli. Når det gjelder rosenfink, ser det ut til at den er under etablering i Trøndelag. På Ørlandet ble det funnet et hekkende par, og en ung hann ble sett på Halten den 30. mai. På Sandfærhus, Stjørdal hadde ett par tilhold i ca. ei uke medio juni. Til slutt skal nevnes to observasjoner av tartarpiplerke. Den ene ble sett i Gaulosen den 11. og den andre i Grandefjæra den 16. september.

Send dine observasjoner til:

Jostein Sandvik, Øvre Møllenberg 49, 7014 Trondheim. Tlf. 07-513249.

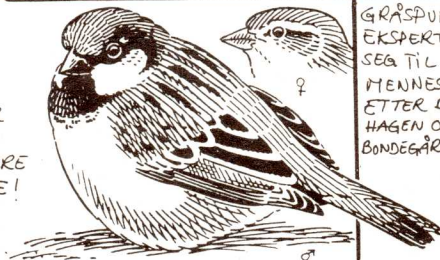

TN INFORMERER: I vårtrekk artikkelen i TN 2/87 var det skjedd en ombytting av datoene i fig. 2.

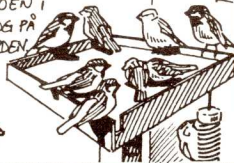
Frist for innsending av stoff til TN 4/87 er 10. november.

FUGLE- LÆREREN

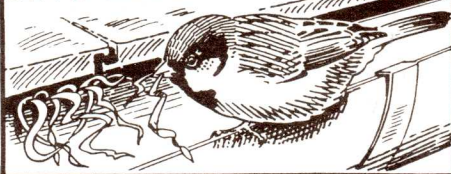
GRÅSPURVEN ER EN AV DE MEST KJENTE OG KJÆRE FUGLER I NORGE!

GRÅSPURVEN ER EN EKSPERT I Å FINNE SEG TIL RETTE BLAAT MENNESKENE. SE ETTER DEN I HAGEN OG PÅ BONDEGÅRDEN.

HUS GIK BÅDE LY OG REIRPASSER. ULIKT ANDRE FUGLER SÅ BYGGER GRÅSPURVEN PÅ REIRET OM VINTEREN OG NYTTER DET SOM VINTERBOLIG.

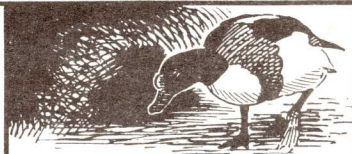
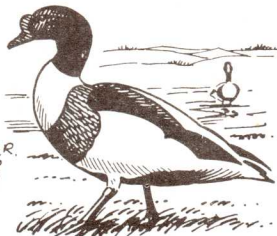

GRÅSPURVEN ER EN FINK. NEBBET ER TILPASSET TIL Å SPISE FRØ, MEN DEN KAN SPISE OMTRENT ALT DEN FÅR SERVERT!

GRÅSPURVEN ER FLERE STEDER I TILBAKEGANG, P.G.A. AT VÅRE NYE HUS ER FOR TETTE, UTEN REIRPASSER OG AT VINTERHATEN ER BLITT BORTE.

FUGLE- LÆREREN

GRAVANDA FINNES LANGS KYSTEN VED GRUNNE FJÆREOMRÅDER. DE FINNER MAT VED Å FILTERE VÅT SAND ETTER F.E.KS. SMÅ SNEGLER.

DE HEKKER SJØRNE I HULKOM UNDER UTHUS, I FJØS OG I FJORDHULL. FLERE HUNNER KAN LEGGE EGG I SAMME REIR. REKORDEN ER 32 EGG!

UNGENE BLIK PÅSSET PÅ AV BÅDE HUNNEN OG MANNEN. OFTE SJØR DET AT FLERE KULL SLÅK SEG SAMMEN.

I SLUTTEN AV JULI DRAR DE FLESTE GRAVENDER TIL MYTEOMRÅDENE VED TYSKEBUKTA.

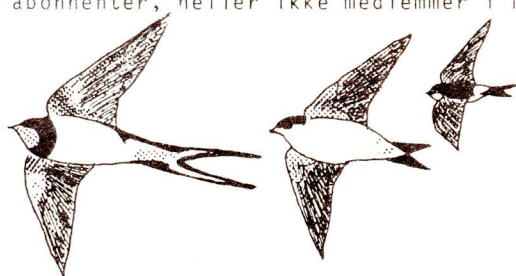
HEKKENDE GRAVENDER KAN DU SE F.E.KS. I LEANGENBUKTA, NORD FOR TRONDHES ER DE SJELNE, MEN FINNES SPREDT HELT OPP TIL FINNHARK.

FORTELL VENNER OG KJENTE OM TRØNDESK NATUR!

VERV NYE MEDLEMMER OG ABONNENTER!

Vær med å hold liv i Trøndersk Natur og det foreningsarbeide som fugleforeningene driver. Visste du at det koster bare 35.- kroner pr. år å abonnere på bladet (4 nr.)? Eller at du kan bli medlem i Norsk Ornitologisk Forenings avdelinger i enten Nord eller Sør-Trøndelag for 30.- (u.18år)/40.- (o.18år)? Som medlem mottar du foruten Trøndersk Natur rett hjem i postkassa også jevnlig brev med tilbud om ekskursjoner og kvelder med foredrag og andre aktiviteter. Husk at hvem som helst kan bli medlem og at det er frivillig å møte på våre møtekvelder.

Dersom du vil abonnere på bladet for kr. 35.- pr. år kan du sende inn nedenstående blankett (gjelder bare nye abonnenter, heller ikke medlemmer i NOF/NT-ST).

Ja takk, jeg vil abonnere på Trøndersk Natur

NAVN.....

ADRESSE.....

Sendes Trøndersk Natur,
Postboks 1719 Rosenborg,
7002 Trondheim.

MAGNE HUSBY
NEDRE FLATÅSV. 530
7079 FLATÅSEN

Innhold

- 64 Thomas Holmberg: Fåglar och ornitologi i Jämtland-Härjedalen
- 70 Øystein R. Størkersen: Atlasprosjektet snart i havn!
- 74 Asbjørn Folvik: Observasjoner av trekkende storskarv i innlandet
- 75 Fotohjørnet
- 76 TN Siste Nytt
- 78 Fuglelæreren

Tegninger dette nummer:

Trond Haugskott: s. 63, 72 & 79

Gunnar Holt: Forside

Øystein R. Størkersen: s. 76

Trykk: Norservice A/S, Trondheim.